

هنر و معماری دینی بارویکرد به معماری ایرانی

عبدالرضا شیردست^۱

۱- کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی ، دبیر و مدرس دانشگاه غیر انتفاعی بابلسر.
پست الکترونیکی: ashirdast@yahoo.com نشانی: ایران- مازندران - بابلسر- خ بهشتی-
کوچه ۴۱. ت: ۰۹۱۱۲۱۱۹۴۵۲

فاطمه زهرا صادقی^۲

۲- کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی ، دبیر و مدرس دانشگاه غیر انتفاعی بابلسر.
پست الکترونیکی: Banafshesadeghi@gmail.com نشانی: ایران- مازندران- بابلسر- خیابان
شهید بهشتی کوچه ۴۱. ت: ۰۹۳۷۷۵۶۲۴۱۶

چکیده

یکی از موثرترین و گرانبهارترین گونه‌هایی که می‌تواند در نمایش قدرت لایزال الهی کارساز باشد، هنر است. هنر بیان زیبایی است از احساسات و روحیات فردی و ذوقی انسان‌ها که غایتش برقراری ارتباط میان جهان «هست‌ها» و «بایدها» است. هنر دینی، که در اینجا بیش‌تر هنر اسلامی مقصود است، فرا زمانی و فرا مکانی است. این هنر، طبیعت حقیقی و روحانی انسان را منعکس می‌کند و پیام الهی را به بشر منتقل می‌سازد. حقایق هنر اسلامی را باید در قرآن جست‌وجو کرد چون به شدت تحت تأثیر وحی و مناسک مذهبی قرار دارد، به گونه‌ای که تجلیات متافیزیکی در تمام شئون آن مشاهده می‌شود. معماری دینی که جلوه‌ای از زیبایی‌های بصری و نمونه‌ای بارزی از تلفیق اشکال نمادین با باورهای عمیق اعتقادی است، به عنوان یکی از مظاهر هنر می‌تواند ارتباط تفکر اسلامی را در ارائه‌ی هنر دینی نشان دهد. معماری دینی هنر استعلایی است که حکایت‌کننده‌ی اسرار حق و بازتاب تمثیلی صنع الهی است که در میان انواع هنرها تجلی قدسی، نخستین بار در ضمن آن تحقق یافته است. نخستین الهام معماری دینی، ساخت و بنا‌ی فیزیکی کعبه و مسجد است که به خاطر تجلی مفاهیم ارزشی قبله، توحید مبنای تحول ذوقی و هنری مسلمانان گردید. هنرهای دینی دارای جنبه‌ی سمبلیک و نمادین هستند و جهان مادی را سایه‌ای از حقیقت الهی جلوه می‌دهند، در این پژوهش بر آنیم زبان سمبلیک آثار هنری را در معماری دینی بارویکرده معماری ایرانی به روش توصیفی - تحلیلی و استفاده از منابع کتابخانه‌ای رمزگشایی کنیم.

کلید واژه: توحید، هنر دینی، معماری دینی، معماری ایرانی، سمبل.